

Komentář k výsledkům měření postojů ke školním předmětům na ZŠ Zdeňka Škarvady, měřeno v prvním pololetí školního roku 2021/2022

V rámci projektu TAČR Éta TL03000240: Diagnostický systém měření postojů žáků na principu testování psychologické vzdálenosti s využitím evolučních algoritmů, řešeného týmem Katedry psychologie Filozofické fakulty Ostravské univerzity a týmem Vysoké školy báňské – Technické univerzity Ostrava – Fakulty elektrotechniky a informatiky, proběhlo na ZŠ Zdeňka Škarvady (IČO 62348299) měření postojů žáků 6-9 tříd v první polovině školního roku 2021 / 2022. Celkový počet zapojených žáků – respondentů byl 168, z toho 37 žáků 6. ročníků, 46 žáků 7. ročníků, 48 žáků 8. ročníků a 37 žáků 9. ročníků. Počet dívek v celém souboru byl 104, počet chlapců 64. Postoje byly měřeny k předmětům: matematika, fyzika, český jazyk, anglický jazyk, dějepis, zeměpis, přírodopis, výtvarná výchova a tělocvik. Použitý nástroj měřil prostřednictvím vizuálně analogových škál dimenze obliba předmětu, vnímaná důležitost předmětu, obtížnost předmětu a emoce k vyučující/mu. Dále byla použita experimentální metoda měření postojů prostřednictvím interaktivních metafor (psychologická vzdálenost), jejíž metodika byla obdobná výše uvedeným vizuálně analogovým škálám. Výsledky obou použitých metod statisticky významně silně korelují, výsledky proto uvádíme z obou metod zároveň. Vedení školy bylo s podrobnými výsledky měření seznámeno na osobní schůzce v lednu 2022.

Na základě výsledků interpretujeme, že většina sledovaných předmětů je žáky hodnocena pozitivně a spíše pozitivně (resp. jsou žáky vnímány v pásmu těsné až střední blízkosti). Předměty s největší mírou oblíbenosti napříč ročníky představuje anglický jazyk, zeměpis, přírodopis a tělocvik. V případě anglického jazyka rovněž sledujeme vysokou oblíbenost učitelů napříč ročníky a zdůrazňovanou důležitost předmětu. V případě předmětu český jazyk sledujeme zvýšení vnímané obtížnosti předmětu v osmém ročníku, naopak deváté ročníky vnímají tento předmět jako méně obtížný. Deváté ročníky hodnotí předmět český jazyk jako nejbližší ze všech čtyř ročníků a vyjadřují kladné emoce k vyučujícím. Předmět matematika je napříč ročníky vnímán jako blízký (tedy oblíbený až spíše oblíbený). Projevuje se podobný trend jako u předmětu český jazyk, kdy ve vyšších ročnících narůstá obtížnost předmětu a klesá jeho oblíbenost (nicméně předmět je stále oblíbený), emoce k vyučujícím jsou nejpozitivnější v devátých ročnících. Předmět fyzika vykazuje přibližně podobné výsledky oblíbenosti jako matematika. Rozdíl u těchto předmětů je u vnímané důležitosti – ve prospěch matematiky. Jinými slovy, fyzika je vnímána jako méně důležitá a zároveň obtížnější než matematika. Předmět výtvarná výchova vykazuje klesající oblíbenost s rostoucím ročníkem, včetně poklesu pozitivních emocí k vyučujícím. V nižších ročnících se jedná o oblíbený a snadný předmět. Konstatujeme, že tento trend je podobný na všech zapojených školách do předmětného projektu. Zásadně také s rostoucím ročníkem klesá vnímaná důležitost předmětu výtvarná výchova. Předmět dějepis vykazuje napříč ročníky nižší důležitost (obdobně jako zeměpis nebo přírodopis), ve srovnání s těmito předměty je také nejméně oblíbený (ale stále zůstává „spíše oblíbený“). Emoce k vyučujícím jsou ve srovnání těchto tří předmětů u dějepisu nejchladnější. Respondenti však v průměru u žádného zkoumaného předmětu nevyjadřovali emoce k vyučujícím horší, než neutrální.

Zjištěné výsledky je potřeba interpretovat s přihlédnutím ke skutečnosti, že použité nástroje jsou pilotní, v době sběru dat nebyla ukončena validizační studie předmětné metody. Data byla sbírána v době pandemie Covid-19, která měla zásadní vliv na zkušenosti žáků se školní výukou, vnímání vyučujících, zvládnutí výuky atd. Vyvíjenému nástroji nebyly vytvořeny normy z důvodu pandemie Covid-19.